

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญภาพ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
เครื่องจักสาน	4
ศิลปะเครื่องปั้นดินเผา	9
ความคิด จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ	11
การถ่ายทอดและการเรียนรู้เครื่องจักสาน	16
การพัฒนารูปแบบและลวดลายหัตถกรรมจักสานพื้นบ้านโดยใช้ดินสาน	
ด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยมือ	17
การออกแบบ	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	56
การกำหนดแหล่งข้อมูล	56
กลุ่มศึกษา	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การพัฒนารูปแบบและลวดลาย	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	58

บทที่ 4 ผลการศึกษา	59
ศึกษารูปแบบและลวดลายการทำหัตถกรรมจักสานก่องข้าวใบตาล	59
การพัฒนารูปแบบและลวดลายหัตถกรรมจักสานพื้นบ้านโดยใช้ดินสาน	
เพื่อประโยชน์ใช้สอยและการตกแต่ง กรณีก่องข้าวใบตาล	64
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุป	83
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ	97
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	99
ภาคผนวก ค ประวัติผู้ให้ข้อมูล	101
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	105
ภาคผนวก จ บรรยากาศของ หมู่บ้านช้าง ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง	
จังหวัดลำปาง	110
ภาคผนวก ฉ รูปแบบและลวดลายที่พัฒนามาจากก่องข้าวใบตาลพื้นบ้าน	118
ภาคผนวก ช เตาเผาไฟฟ้า Duncan และเคลือบสี (Color glazes)	122
ภาคผนวก ซ แนวความคิดในการสร้างผลงาน	127
ภาคผนวก ฌ งานแสดงนิทรรศการผลงาน	132
ภาคผนวก ฉ ผลงานพัฒนารูปแบบและลวดลายหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้ดินสาน	
เพื่อประโยชน์ใช้สอยและการตกแต่ง	142
ภาคผนวก ฎ การร่วมงานแสดงนิทรรศการผลงาน	147
ประวัติผู้เขียน	150

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กระบวนการเตรียมเนื้อดินปั้น	23
2	เครื่องอัดกรองน้ำดิน	24
3	ส่วนประกอบของเครื่องรีดดิน	25
4	เครื่องรีดดิน	26
5	กระบวนการหัดตัวของดิน	31
6	การระเหยของน้ำ ระหว่างการเผาดิบ	36
7	กระบวนการสร้างสรรค์	52
8	กรอบการศึกษา	55
9	กระบวนการผลิตการหัตถกรรมจักสานก่องข้าวใบตาลพื้นบ้าน	60
10	การใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ถ่ายทอดภูมิปัญญา วิธีการ จักสาน	61
11	รูปแบบ และลวดลาย หัตถกรรมจักสานก่องข้าวใบตาล	62
12	การขึ้นรูปแบบส่วนท้อง	62
13	การขึ้นรูปแบบส่วนฝา	63
14	ขั้นตอนพัฒนารูปแบบและลวดลายหัตถกรรมจักสานพื้นบ้านโดยใช้ดินสาน	64
15	การออกแบบและการสร้างต้นแบบขนาดเล็ก	65
16	ดินปั้นแบบสำเร็จรูป	66
17	ขั้นตอนการนวดดิน	66
18	เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปั้น	68
19	การทำเส้นดิน	68
20	การชุบ จีด ลวดลายพื้นผิวของเส้น	69
21	ขั้นตอนการจักสานเส้นดิน	70
22	การทำส่วนประกอบและการตกแต่งลวดลาย	72
23	การฝั่งลม และ ฝั่งแห้ง	73
24	การเผาดิบ	75
25	ถึงบด	76
26	การชุบเคลือบ	76

27	การเผาเกลือ	77
28	ผลงานที่จัดแสดงนิทรรศการ ครั้งที่ 1	80
29	ผลงานที่จัดแสดงนิทรรศการ ครั้งที่ 2	80

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1 ปัญหา สาเหตุ วิธีการแก้ไขในการเผาดิบ

37

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved